

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22032 - Aprenentatge de les Llengües en Contextos Multilingües
Grup	Grup 1, 2S, GEDI, GEI2
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22032 - Aprenentatge de les Llengües en Contextos Multilingües
Crèdits	1,2 de presencials (30 hores) 1,8 de no presencials (45 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 2S, GEDI, GEI2 (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Felip Munar Munar f.munar@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura *aprenentatge de les llengües en contextos multilingües* es troba ubicada al segon quadrimestre del primer curs dins el mòdul 5 titulat *comunicació i representació: àmbit lingüístic*; la qual cosa li confereix un caire bàsic, introductori i general i la dota d'una especial rellevància en els actuals contextos educatius multiculturals i plurilingües.

Durant els darrers anys el creixement de la població escolar i la seva progressiva diversitat de procedències, orígens, llengües i cultures ens aboquen a un marc didàctic complex i ric però que necessita una estructuració clara i precisa de les llengües en contacte, d'acord amb la realitat lingüística de les Illes Balears i, alhora, respectant, les aportacions i el bagatge experiencial i lingüístic de tots i cadascun dels alumnes que omplen els nostres centres educatius. Per tant, cal articular i oferir un tractament integrat, coherent i realista de la pluralitat lingüística present a les nostres aules amb el doble objectiu de garantir, per una banda, l'accés a la llengua d'aprenentatge, el català, garantir un coneixement de la llengua espanyola i de la llengua anglesa i, per l'altra, assegurar el desenvolupament conjunt i compartit de la resta de llengües que coexisteixen a l'aula amb l'objectiu de valorar el bagatge lingüístic que cadascú aporta al col·lectiu. Aquesta doble vessant requereix d'una planificació seriosa i ben articulada i l'adopció de l'enfocament comunicatiu com a estratègia metodològica predominant en els processos d'ensenyament i aprenentatge de les llengües.

També pretén incidir i analitzar la realitat sociolingüística de les illes i el paper fonamental de l'escola a l'hora de recuperar i enfortir la nostra llengua i cultura. L'objectiu d'aquesta tasca és dotar a tothom de l'eina bàsica de comunicació, la llengua catalana, de mostrar la simbiosi entre llengua, cultura i territori i de permetre l'accés a les representacions culturals pròpies de la nostra identitat amb l'objectiu d'afavorir la inclusió i la cohesió social a partir d'elements culturals compartits.

Requisits

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22032 - Aprenentatge de les Llengües en Contextos Multilingües
Grup	Grup 1, 2S, GEDI, GEI2
Guia docent	B
Idioma	Català

L'assignatura té un caràcter introductori i de formació bàsica i, per tant, no té requisits essencials ni recomanables.

Competències

Les competències que enumerem no se treballen en la seva totalitat, ja que se tracta d'una optativa amb un horari reduït; el llistat de competències que incloem també se treballen des d'altres assignatures del mòdul.

Específiques

- * COMPETÈNCIES SABER: ACADEMIQUES I DISCIPLINARS 18. Capacitat per identificar l'evolució del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i vetllar per la seva correcta evolució. COMPETÈNCIES SABER FER: COMPETÈNCIES PROFESSIONALS 19. Capacitat per abordar els aprenentatges de llengües en contextos multiculturals i multilingües. 22. Capacitat per expressar-se amb fluïdesa oral i per escrit i dominar l'ús de diferents tècniques d'expressió..

Genèriques

- * COMPETÈNCIES SABER FER; COMPETÈNCIES PERSONALS I RELACIONALS 2. Capacitat per fomentar la convivència i la resolució pacífica dels conflictes generant contextos de benestar i tranquil·litat dins i fora de l'aula. 3. Capacitat per adquirir estratègies per al treball col·laboratiu desenvolupant actituds de respecte a la pluralitat de perspectives, el contrast d'opinions i el respecte a la diversitat..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

1. CONCEPTE I TIPOLOGIA DE L'EDUCACIÓ PLURILINGÜE. EL DISSENY EDUCATIU I LA REALITAT PLURILINGÜE EN EL CONTEXT DE LES ILLES BALEARS.

- Concepte d'educació plurilingüe. Tipologia dels programes educatius plurilingües.
- El disseny de l'educació plurilingüe en el context de les Illes Balears.
- La inclusió lingüística i cultural de l'alumnat nouvingut. Anàlisi del bagatge lingüístic i cultural que aporten. Característiques específiques de les llengües d'origen de l'alumnat nouvingut.
- El Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües: aportacions metodològiques.
- Valoració positiva del tractament integrat de les llengües en un model d'educació plurilingüe.

2. ASPECTES PSICOLINGÜÍSTICS I SOCIOLINGÜÍSTICS DE L'EDUCACIÓ PLURILINGÜE.

- Relació entre les llengües; relació entre primeres i segones llengües; el tractament de les llengües des del punt de vista sociocultural.
- El model de competència lingüística.
- El tractament de les llengües en un model educatiu plurilingüe.
- Anàlisi de la situació de les llengües en contacte a les Illes Balears. Característiques i peculiaritats. Reconeixement dels principals factors socioculturals i afectius que, en situacions de contacte de llengües, condicionen les usos lingüístics orals i escrits.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22032 - Aprenentatge de les Llengües en Contextos Multilingües
Grup	Grup 1, 2S, GEDI, GEI2
Guia docent	B
Idioma	Català

- Construcció d'actituds positives de respecte vers totes les llengües i, especialment respecte de les llengües minoritzades.
- La funció de l'escola com element de cohesió social i lingüístic. L'escola com a lloc de construcció d'identitats.

3. METODOLOGIA I DIDÀCTICA DE L'ENSENYAMENT MULTILINGÜE: EL TREBALL DE LES HABILITATS LINGÜÍSTIQUES.

- El treball de les habilitats lingüístiques: llegir, escriure, parlar i escoltar. La comprensió, la interacció i l'expressió orals, la comprensió lectora i l'expressió escrita.
- Les aportacions de l'enfocament comunicatiu i de la lingüística del text a l'ensenyament de la llengua: tipologies textuais i propietats textuais.
- Anàlisi i disseny de seqüències didàctiques i unitats didàctiques.
- Valoració del tractament integrat de les habilitats lingüístiques.

Continguts temàtics

Concepte. Concepte i tipologia de l'educació plurilingüe

Aspectes psicolingüístics. Aspectes psicolingüístics educació plurilingüe

Metodologia. Metodologia i didàctica de l'ensenyament multilingüe

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques		Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu i comptant amb la participació de l'alumnat, s'establiran els fonaments teòrics de l'assignatura. A més, es posarà a disposició de l'alumnat material d'ampliació i propostes didàctiques per tal de desenvolupar la teoria treballada a l'aula.	21
Classes pràctiques		Grup gran (G)	Els alumnes posaran en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques mitjançant exercicis, lectures i activitats de reflexió. Es realitzaran i presentaran seqüències d'ensenyament i aprenentatge de les llengües en contextos concrets	9

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22032 - Aprenentatge de les Llengües en Contextos Multilingües
Grup	Grup 1, 2S, GEDI, GEI2
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual		L'alumnat haurà de dur a terme la lectura d'un llibre, realitzar-ne una reflexió i presentar un treball que serà pautat per part del professorat de l'assignatura	30
Estudi i treball autònom en grup		D'acord a allò establert a les classes de teoria i allò realitzat durant les classes pràctiques, l'alumnat haurà de presentar la realització d'una unitat didàctica o seqüència didàctica i analitzar una situació real de contacte de diferents llengües en una aula d'educació infantil. Aquesta ha de ser realitzada en grup, en casos excepcionals podrà ser realitzada de manera individual.	15

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (recuperable)
Descripció	Els alumnes posaran en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques mitjançant exercicis, lectures i activitats de reflexió. Es realitzaran i presentaran seqüències d'ensenyament i aprenentatge de les llengües en contextos concrets
Criteris d'avaluació	Reflexions relacionades amb l'experiència personal Interrelació de continguts de diferents àrees de coneixement
Percentatge de la qualificació final: 60%	

Estudi i treball autònom individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà de dur a terme la lectura d'un llibre, realitzar-ne una reflexió i presentar un treball que serà pautat per part del professorat de l'assignatura
Criteris d'avaluació	Adaptació al context dissenyat. Valoració de la realitat pluringüe present. Activitats que permetin la màxima interacció comunicativa
Percentatge de la qualificació final: 20%	

Estudi i treball autònom en grup

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (recuperable)
Descripció	D'acord a allò establert a les classes de teoria i allò realitzat durant les classes pràctiques, l'alumnat haurà de presentar la realització d'una unitat didàctica o seqüència didàctica i analitzar una situació real de contacte de

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22032 - Aprenentatge de les Llengües en Contextos Multilingües
Grup	Grup 1, 2S, GEDI, GEI2
Guia docent	B
Idioma	Català

	diferents llengües en una aula d'educació infantil. Aquesta ha de ser realitzada en grup, en casos excepcionals podrà ser realitzada de manera individual.
Criteris d'avaluació	Adequació als criteris preestablerts a classe per portar a terme la recerca. Els criteris es fixaran entre tots de forma col·laborativa. Originalitat i complexitat de la recerca portada a terme.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

- BAKER, C. (1997): Fundamentos de educación bilingüe i bilingüismo. Madrid: Càtedra.
- BASSEDAS, E.; HUGUET, T. I SOLÉ, I. (2001): Aprender y enseñar en la educación infantil. Barcelona: Editorial Graó.
- BÖRJESON, LENA (1995): Motivar-nos els uns als altres. Idees i consells per a tothom que treballa en formació. Barcelona: Editorial Cúmulus. 127 pàg.
- CAMPS, A (coord) et alt.(2003): Seqüències didàctiques per aprendre a escriure. Barcelona: Graó.
- CANO, E. (2005). Com millorar les competències dels docents. Guia per a l'autoavaluació i el desenvolupament de les competències professionals. Barcelona: Graó
- CASSANY, D; LUNA, M.; SANZ, G (1993): Ensenyar llengua. Barcelona: Editorial Graó.
- CASSANY, D. I VILA, M. (coord). El portafolis a Articles, 39. Barcelona: Edicions Graó.
- DOLZ, J. SCHNEUWLY, B (2006): Per un ensenyament de l'oral. Iniciació als gèneres formals a l'escola. València, Barcelona: IIFV i Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- DÖRNYEI, ZOLTAN (2008): Estratègies de motivació a l'aula de llengües. Barcelona: Editorial UOC.
- GUASCH, O. (2001): L'escriptura en segones llengües. Barcelona: Graó: 2001.
- JANER MANILA, GABRIEL (1989): Escola i cultura. El territori com a projecte. Barcelona: Rosa Sensat. Edicions 62.
- LLADÓ, JOANA i LLOBERA, MIQUEL (1999): Reflexions i propostes per al tractament de les llengües en els centres d'ensenyament. Mallorca: Editorial Moll. COFUC.
- LLADÓ, JOANA i altres (2005): Paraules. Multiculturalidad a les aules i ensenyament de la llengua. Palma de Mallorca: Antropologia de l'Educació, 4. UIB.
- MAZZOTTA, PATRIZIA (2004): Aprendiendo a aprender. Estrategias de aprendizajes de segundas lenguas y autonomía del estudiante. Sevilla: Mergablum. Edición y Comunicación.
- MÈLICH, J. C. i altres (2000): La veu de l'altre. Reflexions i experiències per educar en valors ètics. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona.
- MONTON SALES, M. J. (2003): La integració de l'alumnat immigrant al centre escolar. Orientacions, propostes i experiències. Barcelona: Graó.
- NUNAN, D. (1996): El diseño de tareas para la clase comunicativa. Cambridge: Cambridge University Press.
- PICQ, PASCAL i altres (2008): La història més bonica del llenguatge. Barcelona: Edicions de 1984.
- RICHARS, J. C. I RODGERS, T.S. (1998): Enfoques y métodos en la enseñanza de idiomas. Cambridge: Cambridge University Press.
- SPITZER, M. (2005). Aprendizaje. Neurociencia y la escuela de la vida. Barcelona: Ediciones Omega.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22032 - Aprenentatge de les Llengües en Contextos Multilingües
Grup	Grup 1, 2S, GEDI, GEI2
Guia docent	B
Idioma	Català

SCHÖN, D. (1998). El profesional reflexivo. Cómo piensan los profesionales cuando actúan. Barcelona: Paidós.

SOLÉ, I. (1992): Estratègies de lectura. Barcelona: Editorial Graó.

TOLCHINSKY, LILIANA i altres (2001): Processos d'aprenentatge i formació docent en condicions d'extrema diversitat. Barcelona: Llibres a l'Abast 62. Sèrie Rosa Sensat. 167 pàg.

PUJOLÀS, P. (2004): Aprender juntos alumnos diferentes. Los equipos de aprendizaje cooperativo en el aula.

ZABALA, A. (1995). La pràctica educativa. Com ensenyar. Barcelona: Graó.

Monogràfics de la Revista Articles de didàctica de la llengua i de la literatura de l'editorial Graó:

- Les llengües a l'escola. Abril 1996.
- Llengües, ètnies i cultures a l'ensenyament. Gener, febrer i març 2001.
- Diversitat de llengües a l'aula. Gener, febrer i març 2005
- El portafolis. Abril, maig i juny 2006.
- Educació lingüística per a la democràcia. Abril, maig i juny de 2008.

Bibliografia bàsica

Conjunt de bibliografia bàsica

